

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 626/2023-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 1 T 31/2018 zo 4. septembra 2018 a rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 5 To 149/2018 zo 17. januára 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia bližšie nešpecifikovaných práv rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 31/2018 zo 4. septembra 2018 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 To 149/2018 zo 17. januára 2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a vlastných zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 31/2018 zo 4. septembra 2018 uznaný za vinného zo spáchania zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 199 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 37 písm. m) a § 38 ods. 5 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní desiatich rokov. Sťažovateľ bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Bolo mu uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, ochranný dohľad v trvaní troch rokov a iné povinnosti po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie sťažovateľ, ako aj prokurátor, o ktorých rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 5 To 149/2018 zo 17. januára 2019 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu. Podľa § 322 ods. 3

Trestného poriadku uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 37 písm. m) a § 47 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní dvadsiatich piatich rokov. Sťažovateľ bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Bolo mu uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad v trvaní troch rokov. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu bol zároveň uložený trest prepadnutia veci, a to mobilného telefónu špecifikovaného v rozsudku. Podľa § 319 Trestného poriadku krajský súd odvolanie sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutým rozhodnutiam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:
- a) v priebehu trestného konania dochádzalo k zmenám v popise skutku a spôsobe jeho páchania, čo malo zásadný vplyv pre posúdenie charakteru trestnej činnosti. Sťažovateľ namieta jednotlivé skutkové zistenia (najmä čas skutku a spôsob jeho spáchania);
  - b) namieta postup orgánov činných v trestnom konaní (v súvislosti s odobratím mu mobilného telefónu a pri zabezpečovaní dôkazov v predmetnej trestnej veci);
  - c) vyjadruje nesúhlas so zmenou právnej kvalifikácie skutku zo strany krajského súdu, ktorá je založená na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia;
  - d) namieta, že bol uznaný za vinného len na základe výpovedí poškodenej uskutočnených pred prvostupňovým súdom;
  - e) s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v zbierke jeho rozhodnutí pod R 6/2010 namieta uskutočnenie výsluchu poškodenej, ktorý bol rozhodujúci pre zistenie skutkového stavu, bez jeho prítomnosti a prítomnosti jeho obhajcu 26. októbra 2017, hoci bola následne opakovane vypočutá 10. januára 2018 za účasti obhajcu;
  - f) došlo k porušeniu § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku o povinnej obhajobe, § 125 ods. 1 Trestného poriadku o konfrontácii „tvárou v tvár“ a § 126 ods. 1 Trestného poriadku o rekognícii;
  - g) súdy nevzali do úvahy znalecký posudok znalca „z odboru elektroniky“, ktorého závery sa odlišovali od tvrdení poškodenej.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie bližšie nešpecifikovaných práv rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona.

6. V prípade nedostatkov náležitostí návrhu prichádza do úvahy postup podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzvaním sťažovateľa na doplnenie odstrániteľných nedostatkov podania. Využitie tohto procesného postupu však nie je obligatórne. Ústavný súd v okolnostiach prerokúvanej veci, v záujme hospodárnosti konania upustil od štandardnej výzvy adresovanej sťažovateľovi na odstránenie nedostatkov sťažnosti, keďže dospel k záveru, že ani prípadné odstránenie nedostatkov sťažnosti by zjavne nevedlo k inému rozhodnutiu o nej.

7. Ústavný súd tak uprednostnil materiálny prieskum ústavnej sťažnosti pred bezpodmienečným trvaním na všetkých zákonných náležitostiach (m. m. I. ÚS 268/2022). Vlastnou činnosťou (v súčinnosti s okresným súdom, pozn.) zistil, že sťažovateľ v jeho trestnej veci podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 1 Tdo 20/2023 z 3. mája 2023 tak, že jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Predmetné uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 17. mája 2023 a jeho obhajcovi 15. mája 2023.

8. Ústavný súd s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05). Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mal sťažovateľ právo podať odvolanie, čo aj využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu jeho právam mal krajský súd, na základe čoho je vylúčená právomoc ústavného súdu na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto odmietol túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

9. Vo vzťahu k námietkam smerujúcim proti napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd uvádza, že jednou zo základných podmienok konania pred ústavným súdom je podanie ústavnej sťažnosti v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde možno ústavnú sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10. Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas s posúdením jeho trestnej veci krajským súdom (jeho rozhodnutie nepriložil ako prílohu k ústavnej sťažnosti, pozn.). Z obsahu ústavnej sťažnosti,

ako aj z vlastných zistení ústavného súdu vyplynulo, že sťažovateľ podal v jeho trestnej veci aj dovolanie (v ktorom uplatnil aj námietky uvádzané v ústavnej sťažnosti, pozn.), v nadväznosti na čo sa ústavný súd zaoberal zachovaním lehoty podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 17. mája 2023 (jeho obhajcovi 15. mája 2023, pozn.). V tom čase začala sťažovateľovi plynúť zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti tak proti uzneseniu najvyššieho súdu (ktoré aktuálne nenamietal, pozn.), ako aj proti jemu predchádzajúcemu napadnutému rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ ústavnú sťažnosť adresovanú ústavnému súdu podal prostredníctvom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov až 18. októbra 2023 (doručená ústavnému súdu 20. októbra 2023, pozn.), teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Ústavnú sťažnosť bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

11. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu